

Anonymiseret version

Oversættelse

C-128/19 - 1

Sag C-128/19

Anmodning om præjudiciel afgørelse

Dato for indlevering:

18. februar 2019

Forelæggende ret:

Corte suprema di cassazione (Italien)

Afgørelse af:

14. november 2018

Kassationsappellant:

Azienda Sanitaria Provinciale di Catania

Kassationsindstævnt:

Assessorato della Salute della Regione Siciliana

DEN ITALIENSKE REPUBLIK

CORTE SUPREMA DI CASSAZIONE (kassationsdomstol)

[udelades]

FORELØBIG KENDELSE

i kassationsankesag [udelades] iværksat af:

Azienda Sanitaria Provinciale di Catania (den lokale sundhedsmyndighed i Catania) [udelades];

– kassationsappellant –

mod

Assessorato della Salute della Regione Siciliana (sundhedskontoret for regionen Sicilien) [udelades];

– kassationsindstævnt –

[Org. s. 2]

og mod

AU;

– udeblevet indstævnt –

til prøvelse af dom nr. 1496/2013 afsagt af CORTE D'APPELLO di CATANIA (appeldomstolen i Catania) [udelades];

FAKTISKE OMSTÆNDIGHEDER

1. Ved dom af 24. juli 2013 ændrede Corte d'appello di Catania den modsatrettede afgørelse i første instans og forkastede Azienda Sanitaria Provinciale [di Catania]'s indsigelse mod det betalingspåkrav, som AU havde begæret med henblik på betaling af godtgørelsen i medfør af Siciliens regionallov nr. 12 af 5. juni 1989 til avlere, der var blevet nødt til at slagte smittede dyr, fordi appeldomstolen bl.a. fandt, at sagsøgtes formalitetsindsigelse vedrørende manglende passiv søgsmålskompetence, idet godtgørelsen derimod skulle betales af Assessorato [della Salute della Regione Siciliana], var ubegrundet henset til, at »den lovbestemte mekanisme – samlet og logisk set – foranlediger til at konkludere, at det påhviler den lokale sundhedsmyndighed at betale den omhandlede godtgørelse«.

Azienda Sanitaria Provinciale di Catania har iværksat kassationsanke til prøvelse af den nævnte dom og fremsat et enkelt anbringende, der er blevet suppleret med indlæg i henhold til artikel 380a i codice di procedura civile (den italienske retsplejelov); det indstævnte regionale kontor har afgivet kassationsankesvarskrift og indlæg, hvorimod AU ikke har afgivet svarskrift.

RETLIGE OMSTÆNDIGHEDER

2.1. Med sit enkelte anbringende har kassationsappellanten påberåbt sig »artikel 360, stk. 1, nr. 3, i codice di procedura civile – tilsidesættelse og forkert anvendelse af Siciliens regionallov nr. 12/1989 [org. s. 3] og Siciliens regionallov nr. 19/2005, artikel 25, stk. 16; artikel 360, stk. 1, nr. 5, i codice di procedura civile – manglende eller selvmodsigende begrundelse angående en omtvistet omstændighed, der er afgørende for løsningen af tvisten«.

I den foreliggende tvist, der vedrører en avlers krav på betaling af den godtgørelse, som oprindeligt var fastsat i Siciliens regionallov nr. 12/1989 (»Interventioner for at fremme sanering og genoprettelse af dyrehold ramt af

tuberkulose, brucellose og andre smitsomme infektionssygdomme samt bidrag til avlssammenslutninger») og herefter i artikel 25, stk. 16, i Siciliens regionallov nr. 19/2005 (»For at forfølge formålene i artikel 1 i regionallov nr. 12 af 5.6.1989, i overensstemmelse med bestemmelserne i artikel 134 i regionallov nr. 32 af 23.12.2000, godkendes en udgift på 20 000 000 EUR til dækning af de beløb, som Siciliens lokale sundhedsmyndigheder skal betale til ejere af dyr, der blev slagtet, fordi de blev ramt af infektionssygdomme, der spredte sig i perioden mellem 2000 og 2006, samt til dækning med hensyn til samme år af honorarer til de praktiserende dyrlæger, der deltog i saneringsaktiviteterne. For at forfølge formålene i dette stykke godkendes for regnskabsåret 2005 en udgift på 10 000 000 EUR (prognosebaseenhed 10.3.1.3.2, kapitel 417702). Med hensyn til de efterfølgende regnskabsår anvendes artikel 3, stk. 2, litra i), i regionallov nr. 10 af 27. april 1999 med senere ændringer og tilføjelser») til fordel for avlere, der var blevet nødt til at slagte dyr ramt af brucellose, har kassationsappellanten gjort gældende, at den appellerede dom er behæftet med en retlig fejl, samt at begrundelsen har selvmodsigende eller i vist omfang mangelfuld karakter, og nærmere bestemt bestridt appeldomstolens fortolkning af de omhandlede bestemmelser, idet den udgør en tilsidesættelse såvel af ordlyden heri, [org. s. 4] hvorfra der ikke kan udledes andet end, at det påhviler regionen at bære følgerne af bestemmelserne, som af det angivelige formål hermed, således at de ved Siciliens regionallov nr. 12/1989 til de lokale sundhedsmyndigheder uddelegerede tekniske og administrative opgaver ifølge appeldomstolen udgør kendetegnende elementer i det konkrete tilfælde i den forstand, at det påhviler de nævnte sundhedsmyndigheder at betale godtgørelsen på trods af, at det i lyset af mekanismen til at opnå godtgørelsen og fristerne for betaling heraf [udelades] er åbenbart, at de således skyldige sundhedsmyndigheder kun kan opfylde deres opgaver, såfremt regionen overfører de nødvendige ressourcer.

2.2. I sit ovennævnte indlæg har kassationsappellanten – der har insisteret på, at appellen tages til følge og i denne sammenhæng gentaget ovenstående klagepunkter – hvad angår udtalelsen i den appellerede dom angående argumentet om, at den omhandlede godtgørelse udgør »ulovlig statsstøtte«, fordi den blev vedtaget i strid med artikel 87 EF (nu artikel 107 TEUF) – og navnlig at støtte ikke kan udbetales, medmindre den forudgående kontrolprocedure er blevet gennemført, og Europa-Kommissionen på denne baggrund har truffet afgørelse om, at støtten er forenelig med fællesmarkedet (»Klagepunktet kan ikke tiltrædes, fordi den ovennævnte forenelighedskontrol allerede blev gennemført af Europa-Kommissionen ved afgørelse C(2002)4376 af 11.12.2002 angående regionallove [...], der igennem tiden indtil år 1997 refinansierede interventioner i kraft af den materielle bestemmelse i artikel 1 i Siciliens regionallov nr. 12/1989) – atter insisteret på, at foranstaltningen i mangel af Europa-Kommissionens erklæring om forenelighed er i strid med den nævnte EU-retlige bestemmelse, fordi den henhører under »støtteforanstaltninger, der i princippet [org. s. 5] er uforenelige med fællesmarkedet i medfør af artikel 87, stk. 1, EF«.

3. På denne baggrund finder dommerkollegiet det nødvendigt i henhold til artikel 267 TEUF at anmode Domstolen om en præjudiciel afgørelse om det

sidstnævnte spørgsmål, idet det logisk og juridisk omfatter det i anbringendet fremførte klagepunkt.

4.1. Som Domstolen flere gange har præciseret, hviler anvendelsen af de EU-retlige bestemmelser på statsstøtteområdet nemlig på en forpligtelse til loyalt samarbejde mellem på den ene side de nationale retter og på den anden side Kommissionen og Unionens retsinstanser, og inden for dette samarbejde handler hver i henhold til den rolle, som de er tildelt i traktaten, således at de nationale retter inden for rammerne af dette samarbejde skal træffe alle almindelige eller særlige foranstaltninger, som er egnede til at sikre opfyldelsen af de forpligtelser, der følger af EU-retten, og afholde sig fra at træffe foranstaltninger, som kan forhindre gennemførelsen af traktatens formål, som det følger af artikel 4, stk. 3, TEU (Domstolens dom af 26.10.2016, C-590/14 [P], Dimosia Epicheirisi Ilektrismou AE, af 15.9.2016, C-574/14, PGE Górnictwo i Energetyka Konwencyjonalna SA, og af 19.3.2015, C-672/13, OTP Bank Nyrt). Ifølge Domstolens faste praksis (Domstolens dom af 13.2.2014, C-69/13, M[ediasset] SpA) samt i overensstemmelse med praksis ved den forelæggende ret [udelades] [national retspraksis] er Kommissionens afgørelser, især når Kommissionen træffer afgørelse i henhold til artikel 108 TEUF, bindende for den medlemsstat, de er rettet til, herunder også domstolene, der i lyset af princippet om EU-rettens forrang har pligt til at indordne sig; **[org. s. 6]** heraf følger, at eftersom Europa-Kommissionen alene har kompetence til at afgøre, om de af en medlemsstat planlagte støtteforanstaltninger omfattes af bestemmelserne i artikel 107 TEUF og 108 TEUF, kan den nationale ret, hvis den er i tvivl om, hvorvidt en bestemt foranstaltning klassificeres som statsstøtte, efter fast retspraksis [udelades] [national retspraksis] anmode Kommissionen om nærmere oplysninger herom eller alt efter omstændighederne forelægge Domstolen et præjudicielt spørgsmål om fortolkning af artikel 107 TEUF, idet forelæggelsen i henhold til artikel 267, stk. 3, TEUF er påkrævet, såfremt retten træffer afgørelse i sidste instans (Domstolens dom af 15.9.2016, C-574/14).

4.2. I denne ramme er dommerkollegiet af den opfattelse, at den omhandlede godtgørelse, eftersom den som bemærket udgør en »foranstaltning finansieret med statslige midler, der fremmer opdræt på Sicilien og derfor kan fordreje konkurrencevilkårene på et marked – såsom markedet for levende kvæg, får og geder samt deres kød – der er højt integreret på fællesskabsplan«, i princippet ikke er undtaget fra proceduren i henhold til artikel 87 EF og 88 EF (nu artikel 107 TEUF og 108 TEUF) således at den præjudicielle forelæggelse for Domstolen – da det ikke tilkommer den nationale ret at træffe afgørelse om den nævnte foranstaltnings forenelighed med fællesmarkedet, idet denne vurdering i lyset af »EF-rammebestemmelser for statsstøtte i landbrugssektoren«, offentliggjort i De Europæiske Fællesskabers Tidende den 1. februar 2000, henhører under Kommissionens enekompetence – [udelades] i mangel af en afgørelse fra Kommissionen er helt påkrævet.

[Org. s. 7]

4.3. Denne konklusion anfægtes ikke af, at Europa-Kommissionen allerede udtalte sig ved afgørelse C(2002)4786 af 6. december 2002 i forbindelse med vurdering af spørgsmålet med hensyn til andre bestemmelser fra regionen Sicilien med lignende indhold – der var i den konkrete situation tale om artikel 11 i Siciliens regionallov af 7. november 1999 og artikel 7 i Siciliens regionallov nr. 22 af 28. september 1999 – og bemærkede, at den omhandlede godtgørelse henset til dens iboende egenskaber, og navnlig at den sigtede mod at fremme visse kategorier af avlere frem for andre og således kunne fordreje konkurrencevilkårene i strid med konkurrenceprincippet, udgjorde statsstøtte og derfor skulle anmeldes til Europa-Kommissionen, inden den kunne gennemføres.

4.4. Dette argument, der tilsyneladende ikke er uden betydning, selv om Kommissionen tidligere har godkendt lignende foranstaltninger [udelades], er imidlertid ikke afgørende. På trods af ovennævnte grundlag godkendte Kommissionen ved den nævnte afgørelse alligevel den pågældende foranstaltning, fordi den henset til de konkrete omstændigheder og til gennemførelsesreglerne – især fordi den ifølge de nævnte »EF-rammebestemmelser for statsstøtte i landbrugssektoren« opfyldte betingelserne for at omfattes af undtagelsen i artikel 87, stk. 3, litra c), EF – ikke bevirkede en fordrejning af konkurrencevilkårene i et sådant omfang, at den tilsidesatte konkurrenceprincippet, således at foranstaltningen sammenfattende var forenelig med statsstøttereglerne.

4.5. Inden for den referenceramme, som følger af ovenstående afgørelser, afklares den oprindelige fortolkningstvivel langt fra, men forstærkes derimod, eftersom Kommissionen i den nævnte afgørelse ikke udelukkede, at foranstaltningen kunne være forenelig med EU-retten, [org. s. 8] således at dommerkollegiet finder det endnu mere hensigtsmæssigt, at foranstaltningens karakter vurderes af de kompetente instanser, og derfor at Domstolen udtaler sig; det skal også tilføjes, at såfremt ovenstående tvivel løses ved, at det bekræftes, at foranstaltningen netop har den af Kommissionen fastslåede karakter, ønskes det herefter oplyst, også i lyset af at Kommissionen tidligere har godkendt foranstaltninger med lignende indhold, hvorvidt det af Kommissionen i konklusionen til ovennævnte afgørelse C(2002)4786 udtrykte forbehold om forenelighed også kan finde anvendelse uden for den pågældende retlige referenceramme og dermed med hensyn til andre bestemmelser end de oprindeligt vurderede, således at de i disse bestemmelser fastsatte godtgørelser er lovlige.

4.6. På denne baggrund forelægges Domstolen følgende spørgsmål i henhold til artikel 267 TEUF:

1) »Udgør bestemmelsen i artikel 25, stk. 16, i Siciliens regionallov nr. [19] af 22. december 2005 – dvs. »for at forfølge formålene i artikel 1 i regionallov nr. 12 af 5. juni 1989, i overensstemmelse med bestemmelserne i artikel 134 i regionallov nr. 32 af 23. december 2000, godkendes en udgift på 20 000 000 EUR til dækning af de beløb, som Siciliens lokale sundhedsmyndigheder skal betale til ejerne af de dyr, der blev slagtet, fordi de blev ramt af infektionssygdomme, der spredte sig i perioden mellem 2000 og 2006, samt til dækning med hensyn til

samme år af honorarer til de praktiserende dyrlæger, **[org. s. 9]** der deltog i saneringsaktiviteterne. For at forfølge formålene i dette stykke godkendes for regnskabsåret 2005 en udgift på 10 000 000 EUR (prognosebaseenhed 10.3.1.3.2, kapitel 417702). Med hensyn til de efterfølgende regnskabsår anvendes artikel 3, stk. 2, litra i), i regionallov nr. 10 af 27. april 1999 med senere ændringer og tilføjelser« – i lyset af artikel 87 EF og 88 EF (nu artikel 107 TEUF og 108 TEUF) samt »EF-rammebestemmelser for statsstøtte i landbrugssektoren« i Europa-Kommissionens meddelelse 2000/C 28/02, offentliggjort i De Europæiske Fællesskabers Tidende den 1. februar 2000, statsstøtte, der fordrejer eller truer med at fordreje konkurrencevilkårene ved at begunstige visse virksomheder eller visse produktioner?»

2) »Selv om bestemmelsen i artikel 25, stk. 16, i Siciliens regionallov nr. 19 af 22. december 2005 – dvs. »for at forfølge formålene i artikel 1 i regionallov nr. 12 af 5. juni 1989, i overensstemmelse med bestemmelserne i artikel 134 i regionallov nr. 32 af 23. december 2000, godkendes en udgift på 20 000 000 EUR til dækning af de beløb, som Siciliens lokale sundhedsmyndigheder skal betale til ejerne af de dyr, der blev slagtet, fordi de blev ramt af infektionssygdomme, der spredte sig i perioden mellem 2000 og 2006, samt til dækning med hensyn til samme år af honorarer til de praktiserende dyrlæger, der deltog i saneringsaktiviteterne. For at forfølge formålene i dette stykke godkendes for regnskabsåret 2005 en udgift på 10 000 000 EUR (prognosebaseenhed 10.3.1.3.2, kapitel 417702). Med hensyn til de efterfølgende regnskabsår anvendes artikel 3, stk. 2, litra i), i regionallov nr. 10 af 27. april 1999 med senere ændringer og tilføjelser« – i princippet kan udgøre statsstøtte, der fordrejer eller truer med at fordreje konkurrencevilkårene ved at begunstige visse virksomheder eller visse produktioner, kan den da imidlertid være forenelig med artikel 87 EF og 88 EF (nu artikel 107 TEUF og 108 TEUF), hvis der tages højde for de omstændigheder, som foranledigede Europa-Kommissionen til ved afgørelse C(2002)4786 af 6. december 2002 at konkludere, at bestemmelser med lignende indhold i artikel 11 i Siciliens regionallov nr. 40/1997 og artikel 7 i regionallov nr. 22/1999 var forenelige med artikel 87 EF og 88 EF, såfremt betingelserne i »EF-rammebestemmelser **[org. s. 10]** for statsstøtte i landbrugssektoren« i Europa-Kommissionens meddelelse 2000/C 28/02, offentliggjort i De Europæiske Fællesskabers Tidende den 1. februar 2000, var opfyldt?»

5. Sagen udsættes på den præjudicielle afgørelse.

[Udelades]

[Org. s. 11]

[Udelades] [gentagelse af de præjudicielle spørgsmål og standardformuleringer]

[Udelades] Rom [udelades] den 14. november 2018.

[Udelades]